

POLAK WE FRANCJI

Le Numéro : 50 centimes.

Numer : 50 cts.

" LE POLONAIS EN FRANCE " — Journal hebdomadaire

Przedpłata we Francji :

Cena numeru.... 50 cts

Miesięcznie..... 2 fr.50 cts

Po za Francją w Europie :

Rocznie..... 48 fr.

W Ameryce :

Rocznie..... 3 dol.

Pismo poświęcone
sprawom religijnym, społecznym i ojczyzynom

Wychodzi w każdą niedzielę

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW KATOLICKICH

Adres Redakcji i
Administracji

263 bis, rue Saint-Honoré
PARIS (1er arr.)

Nr. czeku 97067

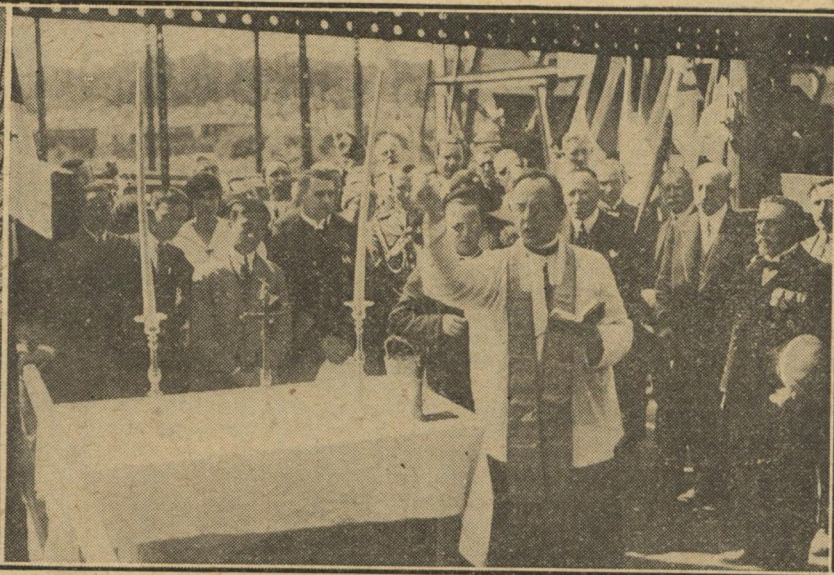
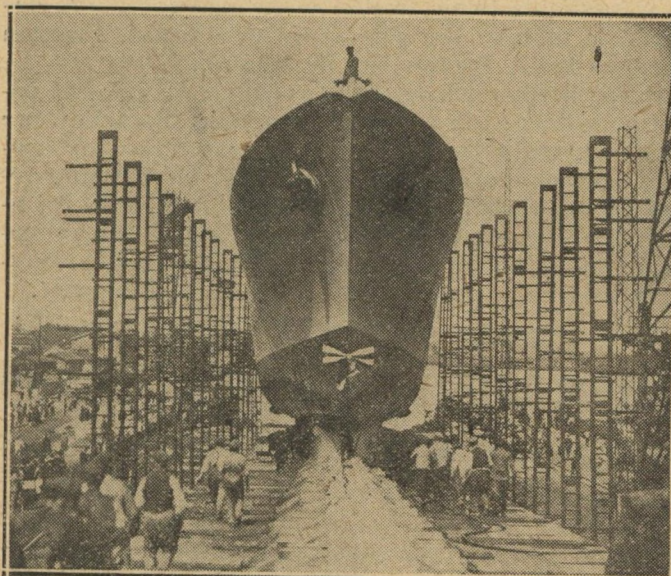
Telefon : Richelieu 90-40

PARYŻ

NIEDZIELA 22 LIPCA 1928

Rok. V — No 30

Poświęcenie pierwszego kontrtorpedowca

1) Spychanie kontrtorpedowca polskiego do morza; 2) i poświęcenie.

W Blainville pod Caen w departamencie Calvados buduje się statki wojenne dla Polski trzy: jeden kontrtorpedowiec «Wicher», drugi kontrtorpedowiec «Burza» i łódź podwodna «Żbik». Dnia 10 lipca odbyło się spuszczenie na wodę kontrtorpedowca «Wicher». W uroczystości brali udział ze strony polskiej: p. Ambasador Chłapowski i p. Ambasadorowa, X. Rektor Szymbor, komandor Świrski, pułk. Błęzyński, kom. Czernicki, p. major Iliński, p. konsul Sam-

borski, p. Kleczkowski oraz polskie kolonie wakacyjne przybywające w Bayeux 160 pańienek i 54 chłopców ze szkół warszawskich, ze strony zaś francuskiej: prefekt departamentu Helitas, admirał floty francuskiej Chauvin z Cherbourg'a, admirał Dumesnil obecny prezydent warsztatów Chantiers Navals Francais, p. Dhome, dyrektor gener. warsztatów okrętowych w Hawrze, poseł, Blaisot, senator (dok. na str. 2-giej)

ŚWIĘCENIE NIEDZIELI

W Polsce święci się niedzielę. W Anglii święci się niedzielę. W Niemczech święci się niedzielę.

We Francji kontrakt zapewnia święcenie niedziel dla robotników polskich. Często jednak, bardzo często każą robotnikom polskim pracować w niedzielę, a nawet w największe święta. Trzeba przyznać, że nie wszyscy patronowie pędzą w niedzielę do pracy. Kiedy wam każą pracować w niedzielę, zastawcie się kontraktem, że w niedzielę wolno wam świętować.

Zresztą sam kontrakt i jego gołosłowne zapewnienie świętowania jest ludzkim prawem. Wyższem od ludzkiego prawa jest prawo Boskie. To wyraźnie mówi: Pamię-

taj, abyś dzień święty święcił.

Święćcie dzień święty.

Jest to rzeczą niegodną człowieka, aby był pędzony do roboty we dnie i w nocy, w tygodniu i w święta, żeby nawet w niedzielę nie dać odsapnąć człowiekowi. To nie jest bydlę robocze. A jeżeli was kto traktuje, jak bydlę, to mu przypomnijcie, że byłem nie jesteście, a w niedzielę świętować chcecie i będziecie.

W dzień powszedni pracujecie; róbcie, co do was należy. Ale w niedzielę świętujcie, idźcie do kościoła, wysłuchajcie mszy św. Słuchajcie Boga więcej niż ludzi.

.... Lasota.

Na niedzielę VIII. po Świątkach

Ewangelia. Łuk. XVI. 1-19).

W on czas mówił Jezus uczniom swoim tę przypowieść: Był niektóry człowiek bogaty, który miał włódarza, a ten był odnieszon do niego, jakoby rozproszył dobra jego. I wezwał go i rzekł mu: Cóżto słyszysz o tobie? Oddaj liczbę włódarstwa twego, albowiem już włódarzyć nie będziesz mógł. I mówił włódarz sam w sobie: Cóż uczynię, gdyż pan mój odejmuje odemnie włódarstwo? Kopać nie mogę, zebrać się wstydzę. Wiem co uczynię: że gdy będę złożon z włódarstwa, przyjmę mię do domów swoich. Wezwawszy tedy każdego z osobna dłużnika pana swego, mówił pierwszemu: Wieleś winien panu memu? A on powiadał: sto barył oliwy. I rzekł mu: Weźmij zapis twój, a siądź natychmiast napisz pięćdziesiąt. Potem drugiemu rzekł: A ty wieleś winien? A on rzekł: sto beczek pszenicy. I rzekł mu: Weźmij zapis swój, a napisz osiemdziesiąt. I pochwalił pan włódarza niesprawiedliwości, że roztropnie uczynił. Bo synowie tego świata roztrośniejsi są w rodzaju swoim nad syny światłości. A ja wam powiadam: Czyńcie sobie przyjaciół z mammony niesprawiedliwości, aby gdy ustaniecie, przyjęli was do wiecznych przybytków.

Oddaj liczbę włódarstwa twojego. To surowe słowo gopodarza, jak grom uderzyło w włódarza. Żył bez troski, bez kłopotu, bez rachunku, bez myśli o jutrze. Nagle przyszedł pan. Słyszał, że włódarz rozpraszał dobra jego. Zawołał go. Skarcił go. Surowo zażądał rachunków. Oddaj liczbę włódarstwa twojego. Każdy rozumie, że ta nagła rewizja była niezmiernie kłopotliwa dla włódarza. Dla wielu, którzy w rachunkach byli niedbalymi lub fałszowali, nagła kontrola skończyła się wyrzuceniem ze stanowiska, dla wielu defraudantów skończyła się samobójstwem. Zachowaj nas, Boże, od takiego nieszczęścia.

Oddaj liczbę włódarstwa twojego, albowiem już włódarzyć nie będziesz mógł, i do nas powie Bóg. Używasz na złe darów Bożych, używasz na grzechy zdrowia, sił swoich, ciała i duszy. Hulasz i broisz. Grzeszysz zapamiętale. Nagle w pociągu, przy pracy w polu, czy w fabryce, przy zabawie czy w grzechu, śmierć nagła cię zaskoczy. Bóg cię zawoła. Powie ci: Oddaj liczbę z włódarstwa twojego. Co ty powiesz? Dziś z upomnień nie sobie nie robisz, z kapłanów szydzisz, z nabożnych się namśmiewasz. Obrażasz Boga, o przykazania nie dbasz, do

spowiedzi nie chodzisz, kościoła dawnoś nie widzisz. Bawisz się, cudzołożysz, pijesz, grosz marnujesz, hulasz, tańczysz — długo to będzie trwało? Zawsze tak będzie? Zawoła cię P. Bóg, zawoła. Znajdziesz się w szpitalu na obcej ziemi, przyjdzie choroba, gorączka zjadać cię będzie. To śmierć puka do ciebie. To Bóg na ciebie woła: Oddaj liczbę z włódarstwa twojego. Co ty mu odpowiesz? Jak ty staniesz przed sądem Bożym? Jak się usprawiedliwisz z wszystkich grzechów twoich?

Oddaj liczbę z włódarstwa twojego, sam już dziś powiedz do siebie, zanim przyjdzie sąd Boży. Wejrzyj wejrzyj w sumienie twoje, zastanów się nad sobą. Tak dalej żyć nie możesz. Raz musisz się ustatkować. Przestań grzesznego życia. Popraw się. Nawróć się.

Oddaj liczbę z włódarstwa twojego, sam już dziś powiedz do siebie. Zrób rachunek sumienia. Porachuj swe wszystkie grzechy twoje. Policz się ze sumieniem swoim. Zrób rachunek sumienia dokładny. Idź z tymi grzechami do spowiedzi. Wyznaj je wszystkie. Nie zakryj ani jednego. Tak się spowiadaj, jakbyś się chciał wyświadczyć w godzinę śmierci twojej. A Bóg ci będzie miłosiernym. Amen.

X. Emigrant.

Cheron i znaczna liczba oficerów marynarki francuskiej z Caen, Cherbourga i Brest.

Znaczenie uroczystości polegało przede wszystkim na tem, że był to pierwszy kontrtorpedowiec polski przez Polskę zamówiony dla marynarki polskiej. Ma 1540 ton, 100 m. długości, 10.15 m. szerokości, 35000 koni pary, 60 km. na godzinę szybkości, 140 ludzi załogi, 4 działa 130mm., 2 działa 40 mm. automatyczne.

Zbudowany jest na wzór francuskich kontrtorpedowców z małymi zmianami uznanymi przez inżynierów polskich za niezbędne ze względu na odmienne warunki bałtyckiego morza.

Po spuszczeniu na wodę kontrtorpedowca «Wicher» dokonał X. Rektor Szymbor poświęcenia pierwszego nitu do kontrtorpedowca «Burza» a zaraz potem pierwszego nitu do łodzi podwodnej «Żbik».

Kontrtorpedowiec «Burza» będzie tak samo zbudowany.

Łódź podwodna «Żbik» mieć będzie 980 ton, 78 m. długości i 7.55 m. szerokości, załogi 45 ludzi, 40 min podwodnych, 6 tub, 1 dział 100 mm. i 1 karabin maszynowy 40.

Dla Polski budują statki wojenne nie tylko Chantiers Navals Français, ale i Chantiers Normands w Le Havre a oprócz tego Chantiers Navals de la Loire w Nantes.

Wśród straszliwego stuku warsztatowego wygłosił przemówienie admirał Dumesnil a po nim zabrał głos p. Ambasador i wyraził swój podziw dla teźny inżynierów francuskich i pracowitości robotników oraz przekonanie, że z taką samą sumiennością pracować będą nad statkami polskimi, z jakaby pracowali dla floty francuskiej.

Goście zwiedzili dokładnie rozległe warsztaty budowy okrętów pod wodzą inżyniera Vincent a młodzież polskich kolonij wakacyjnych czuła się niezmiernie uszczęśliwiona, że mogła patrzeć na spuszczenie na wody pierwszego polskiego kontrtorpedowca i widzieć w warsztatach budowę statków wojennych, momenty, których się może nigdy więcej nie doczeka.

PIELGRZYMKA DO ORLÉANS dnia 29 Lipca

Do miejsca uświęconego pamięcią Dziewicy Orleańskiej, św. Joanny d'Arc wybierze się pielgrzymka polska w niedzielę 29 lipca.

Pielgrzymka wyjedzie z Paryża z Gare Quai d'Orsay w niedzielę rano o godz. 7.10 i stanie na miejscu w Orleans o godzinie 9.21. Nabożeństwo w katedrze i zwiedzenie pamiątek. Wracamy z Orleans o godzinie 7.41 i staniemy w Paryżu o godz. 9.30 wieczorem.

Ostatnie objazdy w Seine-et-Marne

I PIERWSZE MISJE W DEPART. OISE

(c. d.)

W niedzielę rano czekam, nikt się nie zjawia. Byłem tem zniechęcony i w duchu sobie mówiłem, żeby przynajmniej ten 10-letni «bezspowiednik» przyszedł do spowiedzi, toby dodało mi otuchy, ale skąd on przyjdzie! Wkrótce ktoś wchodzi do kościoła, to właśnie mój «dziesięcioletni», na pytanie moje, czy chce się wyświadczyć, odpowiada «można». Moja pierwsza spowiedź zaczęła się od niego! Jak to Bóg sercami ludzkimi rządzi mimo ich oporu! Miałem wszystkiego jakie 10 spowiedzi, wielu jednak wstydziło się przyjść do kościoła, mimo obietnicy. Jednocześnie z pierwszą komunią dzieci francuskich, była pierwsza komunja chłopca polskiego, Czesława Wróblewskiego, z czego jego ojciec Leon był bardzo zadowolony, bo dawno na mnie z tem czekał.

Melun. 27-28 maja. Na Zielone Świątki pojechałem do Melun, gdzie tym razem misję urządziłem za zgodą X. Kanonika Brosa, sympatyka misji polskiej, przełożonego Szkoły St-Aspais, w jej kaplicy bardzo ładnej i obszernej (ponieważ kościoły były zajęte. Goriwiec mój, p. Sroka, do którego zaszedłem, oświadczył mi, iż rozwiózł moje odezwy na wszystkie strony i jak mógł, objaśniał, gdzie będzie misja. Trzeba wiedzieć, iż kaplica jest w wielkim parku na zewnątrz niewidoma i ta okoliczność omal, że nie rozbiła misji. Nawet żona p. Sroki z rodziną swoją nie mogła trafić. Dopiero wieczorem przybyło z Polaków, bardzo wytrwałych, którzy długo krążyli koło Szkoły St-Aspais i wreszcie spytali się jednego z księży, który ich do mnie zaprowadził.

To był początek, który umożliwił misję. Rano moi dwaj goriwiecy stawili się do komunji św. i natychmiast ruszyli na ściąganie Polaków. Przez dłuższy czas nikogo nie było widać, tak, że już zwątpiłem o misji — ze względu na to, iż Polacy w Melun i okolicach są już mocno zaraziłi bezbożnością, pijaństwem i rozpustą, do czego, niestety, trzeba dodać jeszcze bójki i «życie na wiare», oraz ze względu na trudność znalezienia kaplicy St-Aspais i łatwego splątania z kościołem St. Aspais.

Przegląd spraw wychodźczych SPRAWY DUSZPASTERSKIE

W depart. Aisne.

Ksiądz polski odwiedzi:

- 21-22.VII: CHATEAU-THIERRY — dla Polaków z okolicy.
22-23.VII: FAVEROLLES — dla Polaków: z Dampleux, Vouty, Ferme de Javage, Maucieux, Silly, Ancienville, Oigny.
27-28.VII: FONTENOY — dla Polaków: z Vic sur Aisne, Berry, Le Port, Osly.
28-29.VII: AMBLENY — dla Polaków: z Gorgny, Resson le Long, Le Maubrun, St. Baudry, Le Rollet, Le Soulier Pernant, Pontarcher.
29.VII: SOISSONS — suma.
22-30: ANIZY-PINON — dla Polaków: z Vauxaillon, Mortier, Lizy, Merlieux, Les Bruyeres, Chavignon, Vaudesson.

X. Unszticht.

będzie

- 14-16 sierpnia Troyes (Aube)
25-26 Sierpnia Villenoy
1-3 Września Le Mesnil - Amelot.
8-ro Września Thieux
15-17 Września Moussy-le-Neuf
22-23 Września Marcilly
29-30 Września Rouvres
6-8 Października Eve (Oise)
13-15 Października Oignes (Oise)

Ks. Rogaczewski.

odwiedzi:

- 22 lipca 6-8 spowiedź; 8.30 msza św. i kazanie.
Valleroy godz. 10 msza św. i kazanie.
Giraumont 15 godz. nieszpory, kazanie.
Jarny 17 godz. nieszpory, kazanie.
23 lipca 6-8 spowiedź; o godz. 8 msza św.
26 lipca Mancieulles 10-12 katechizacja.
Pont-a-Mousson 14-16 godz.
28 lipca Mont-St-Martin zwiedzenie szpitali.
29 lipca Mont-St-Martin godz. 6-8 spowiedź; o godz. 8 msza św. i kazanie.
Villerupt 11 godz. msza św. i kazanie.
29 lipca Saulnes 18 godz. nieszpory, kazanie.
30 lipca Saulnes 6-8 spowiedź; 8 msza św.
31 lipca Herserange 6-8 spowiedź; 8 msza św.

Ks. Witaszek.

będzie

- 24 i 25 lipca w Rochesadoulle;
od 27 lipca do 30 lipca w Molières i Besseges.

NA OFIARY KATASTROFY

Centralny Komitet Polaków we Francji złożył skromny datek na poszkodowanych przez katastrofę w Roche la Moliere.

Zarząd C. K. P. zwraca się do Komitetów Towarzystw Miejscowych z prośbą, ażeby poparły akcję dobroczynną i zachęcały rodaków do wysyłania składek na ręce p. Światalskiego, 10 cite Beaulieu par Roche la Moliere.

Zarząd Centralnego Komitetu Polaków we Francji.

Dopiero koło samej Mszy św. o 10-tej zaczęli się schodzić; przyszło do 50, bardzo im się park i kaplica spodobały, znacznie więcejby przyszło, gdyby lepiej wiedzieli, gdzie jest kaplica, bo wielu się zniechęciło szukaniem. Z tego powodu spowiedzi nie było dużo (12), natomiast godne zachowanie się Polaków dobre na obecnych Francuzach zrobiło wrażenie.

Jest projekt urządzenia wielkiej misji w Melun, jak w Meaux, tego sobie X. Biskup życzy; X. Kanonik Bros oddaje na cały dzień swój zakład, p. Sroka też tego bardzo pragnie, tłumy Polaków by przyszły, gdyby wszystko odpowiednio przygotować. Może Bóg da, iż w przyszłym roku urządzimy to.

Moissy 28-29. maja. Po południu p. Sroka zawiózł mnie swym samochodem do Moissy, wielkie centrum polskie, jakie 12 kilometrów w Melun, blisko 100 osób wzięło udział w misji, niemal wszyscy się wypowiadali, co istotnie było wielką zachętą dla mnie, zwłaszcza, że to byli przeważnie mężczyźni, bo kobiety z okolic z trudnością mogły przyjść. Rzucona przeze mnie myśl wielkiej misji okrojowej w Melun bardzo się wszystkim podobała.

Grisy-Suisnes (okręg Brie-Comte-Robert) 2-3 czerwca. Jest to słynna okolica z czasów separacji: po przejściu rozdziału kościoła od państwa ówczesny mer, zaciekle mason, pod pozorem, iż nie ma funduszy na reparację kościoła, kazał go zburzyć, zaś kościelne rzeczy posprzedać na placu przed kościołem, przyczem różne indywidua poprzywdziały ornaty święte i paradowały w nich na tymże placu! Dzisiejsi mieszkańcy Grisy nie bynajmniej są dumni z wiekopomnych czynów swych poprzedników, ale przypisują wszystko nieustępliwości dawnego księdza proboszcza.

(c. d. n.)

X. Julian Unszticht.

Z JUBILEUSZU KS. REKTORA

W niedzielę ubiegłą odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele polskim w Paryżu z okazji 25-lecia kapłaństwa ks. Szymbora, Rektora Misji Polskiej we Francji. Nabożeństwo odprawił jubilat, wspaniałe kazanie wygłosił ks. Dr. Białecki prof. Seminarjum Duch. w Sandomierzu. Przed nabożeństwem złożył życzenia Jubilatowi Ambasador Chłapowski, który wraz z całą rodziną brał udział w nabożeństwie; po nabożeństwie zaś liczne towarzystwa.

W ciągu dnia nadeszły życzenia od J. E. Ks. Kard. Hlonda, Prymasa Polski, prawie od wszystkich księży polskich, pracujących we Francji, ks. Gawliny, dyr. K. A. P. w Warszawie, Ks. Prałata Zborowskiego z Poznania, dalej Zw. Tow. Katolickich i jego okręgów, Zw. Robotników Polskich w Lille i wiele innych Zw. Tow. miejscowych.

NABOŻEŃSTWO W KOŚCIELE POLSKIM

W piątek ubiegłego tygodnia odbyło się w kościele polskim w Paryżu nabożeństwo, w którym brała udział wycieczka byłych żołnierzy dawnej armii polskiej utworzonej na ziemi francuskiej pod wodzą gen. Hallera. Dziesięć lat temu — wspominali sobie — byliśmy na nabożeństwie w tym kościele polskim w Paryżu ale jak inne były to czasy, bo był to okres wielkich nadziei w odrodzenie Polski, dziś zaś te nadzieje się spełniły i szczęśliwymi się czują, że w tym samym kościele mogą za to podziękować P. Bogu.

W nabożeństwie brał udział także ambasador polski p. Alfred Chłapowski, gen. Haller i przedstawiciele wojska francuskiego.

Dane statystyczne z działalności opieki polskiej w Amiens. za miesiąc czerwca 1928 r.

Zgłosiło się do biura Opieki Osób 900; Listów otrzymano 206; Listów wysłano 255; Zapotrzebowani na robotników otrzymano 130; Pracę za pośrednictwem Opieki otrzymało 112; Wsparć jednorazowych w gotówce udzielono 3; Papiery dla repatriacji sprowadzono dla osób 5; Celem repatriacji odesłano do Konsulatu w Paryżu 1; Wydalonych zgłosiło się 1; Interwencji sądowych 4; administr. 13; dokonano razem 17; Tłumaczeń za pośrednictwem Opieki dokonano 16; Podróży służbowych odbyto 5; Lekarza dostarczono 5; Chorych w szpitalu umieszczono 1; Chorych odwiedzone 8; Dzieci na wychowanie umieszczono 3; Książek z Biblioteki wypożyczono 10.

KATOLICKI TYDZIEŃ SPOŁECZNY W PARYŻU.

W okresie od 23 do 29 lipca rb. odbędzie się w Paryżu pod protektoratem J. Em. Ks. Kard. Dubois, Arcybiskupa Paryża, 20-ta sesja Katolickiego Tygodnia Społecznego Francji. Prace tegorocznej sesji poświęcone zostaną kwestji «prawa miłosierdzia, jako fundamentalnej zasady życia społecznego».

Wśród mówców, program «Tygodnia» wymienia Mgra Besson; biskupa Genewy, Lozanny i Fryburga, Mgra Petit de Julleville, biskupa z Dijon, Mgra Jullien, biskupa z Arras, członka Instytutu p. Georges Goyau z Akademji Francuskiej, p. Jean Brunches, profesora z College de France, szereg wybitnych profesorów uniwersytetów francuskich i znanych działaczy na polu społecznym.

Obrady otworne zostaną w poniedziałek 23 bm. uroczystą Mszą św. w kaplicy «Tygodnia Społecznego», gdzie przemówienie wygłosi J. Em. Ks. Kard. Dubois. Na zakończenie sesji w niedzielę 29 lipca o g. 8-ej odprawiona będzie uroczysta Msza św. dziękczynna w bazylice Sacre-Coeur de Montmartre.

Jak zakładać osadnictwo

Emigracja Polska we Francji jest jeszcze bardzo młoda. Włosi, Hiszpanie od kilkudziesięciu lat osiedlają się tutaj, mieli czas się ustalić, zrobiwszy szereg doświadczeń, — nawet wzbogacić. — My polacy, jako młodzi emigranci robimy teraz te smutne nieraz doświadczenie, jesteśmy ogromną, bo 700 tysięcy liczącą masą, czego — masą robotników — jesteśmy biedni — w Polsce chleba dla nas zabrakło — tu we Francji brakowało rąk do prac najcięższych, nas wzięli — płacą — może nawet nieźle, ale robota ciężka. Robota w kopalniach i fabrykach — niebezpieczna (ofiary w górnictwie polakach w ostatniej katastrofie w Roche la Moliere).

A gdybyśmy poszli po najsłabszej linii oporu, gdyby ci robotnicy rolni, którzy dziś orzą ziemię francuską na niej zostali i nie szukali lepszych zarobków w przemysle, gdyby ci polacy rolnicy, którzy pracują obecnie w kopalniach i fabrykach wrócili orać ziemię — WY jedni, którzy na niej pracujecie — WY drudzy, którzy do niej tęsknicie w gankach podziemnych — wybyście

Z Polski

Dar Polaków z Ameryki. Uczestnicy wycieczki amerykańskiej na przyjęciu u Prezydenta Rzeczypospolitej ofiarowali 2.335 dolarów na cele kulturalne.

Nowy biskup w Warszawie. Ojciec św. podniósł do godności biskupiej X. prof. Dr. Antoniego Szlagowskiego, dawnego rektora uniwersytetu warszawskiego. Nowy biskup będzie pomocnikiem J. E. Ks. Kard. Kakowskiego, Arcybiskupa warszawskiego.

Łuny pożarów nie gasną.

W Sokolnikach pow. radomskiego wybuchł olbrzymi pożar, który zniszczył doszczętnie 21 zabudowań gospodarczych. Straty na razie nie są obliczone. Przyczyna pożaru nie ustalona.

W Bożkowej pow. stopnickiego wybuchł podobnie gwałtowny pożar który zniszczył 16 domów mieszkalnych, 13 stodół i kilkanaście innych budynków. Straty wynoszą około 100 tys. złotych. Dochodzenia ustaliły, że pożar ten powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Wymiana więźniów politycznych między Polską a Litwą.

W związku ze zbliżającym się terminem wymiany więźniów politycznych, władze litewskie sporządziły spis więźniów polskich osadzonych w więzieniach litewskich w Wurmianach i Kownie. Ogólna ilość więźniów podlegających wymianie wynosi 12 osób, w tym 5 kobiet. W bieżącym tygodniu odbędzie się konferencja polsko-litewska na pograniczu, w sprawie ostatecznego omówienia wymiany więźniów.

Urzędnikom celnym nie wolno przyjmować «podarunków świątecznych».

Ministerstwo skarbu wydało okólnik zakazujący urzędnikom zarządów celnych przyjmowania jakichkolwiek podarunków od interesantów z okazji świąt, czy uroczystości, oraz ostrzegający ich, że wypadki takie będą karane z całą surowością. Okólnik zakazuje urzędnikom również przyjmowania bezpośrednio od stron jakichkolwiek opłat za pracę w godzinach pozabiurowych, za strzeżenie, konwojowanie towarów i t. d.

Sluszne oburzenie społeczeństwa katolickiego w Polsce.

Kilka tygodni temu sejm i senat powziął rezolucję, by wezwać rząd do zniesienia okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 9.XII. 1926 r. Okólnik ten nakazywał naukę religii katolickiej i praktyki religijne młodzieży szkolnej. Przeciwno tym zakusom podniosło protest całe społeczeństwo, bo przecież nie może ono patrzeć i pozwolić na to, by ich dzieci pozbawiano podstępnie wiary, a narzucano bolszewickie metody wychowywania bezreligijnego.

na tej ziemi ostatnią kroplę waszej krwi i potu oddali, ale gdyby ta ziemia była WASZA.

Nie wyrobnik, chudopacholek, kątem u francuza-chlebobdawcy mieszkający — ale sam gospodarz, polski kolonista na francuskiej ziemi — a Francja, Rząd Francuski radowałby się, gdyby ziemia jego, licho uprawnna lub nawet ołdogiem leżąca (a tak jest) dostała się w ręce dobrego gospodarza, fachowego rolnika. — Koniec tułaczki z kontraktu na kontrakt — koniec biedzie i szukanania u bram fabrycznych zajęcia (jak n. p. wożenie taczkami żwiru za 16 fr. dziennie). Ha i byłoby co i rodzinie posłać do domu — do kraju, albo jak ona tam biedę cierpi, sprowadzić ją tutaj, — toż się ma fermę, chałupę — jest dach i co zjeść, a ręk do pracy potrzeba.

Dobrze to tak mówić, ale skąd pieniędzy na kupienie tej ziemi.

Nie pojedynczo — gromadą — razem musicie iść — tam każdy, gdzie jesteście — jeden do drugiego, do piątego, zbierzcie się razem, wybierzcie z pomiędzy siebie jednego, a ci wybrani przez was, zjadą się razem i uradzą: ziemię chcemy mieć — mamy każdego parę franków, ale cóż to znaczy, kredytu nam potrzeba. My wiemy, że Polska nie ma pieniędzy, że się tam nie przelewa, ale my też nie chcemy darowizny. Niech nam pożyją tych parę milionów franków, niech rząd Polski porozumie się z Francuskim, niech założą coś, jak bank rolny kredytowy, — niech kupią ziemię za gotówkę, a nam ją odsprzedadzą na splaty — mogą zawierzyć my z ziemią nie uciekniemy. Ziemi też gołej dać nam nie mogą, tylko choć w pierwszym roku kredyt na kupienie

Ze Świata

Nowa fala upałów. Po strasznym huraganie, który przeszedł przez całą Europę, następuje obecnie fala nieznosnych upałów. Życie uliczne toczy się powoli, pot splywa obficie z czoła. Gorzej jest w Stanach Zjednoczonych, gdzie np. w Chicago padło w jednym dniu przeszło 30 osób na udar słoneczny.

Kazania katolickie w niekatolickich dziennikach amerykańskich.

Niekatolickie dzienniki amerykańskie umieszczają co poniedziałek rubrykę, w której podają krótkie sureszczenia kazań wygłoszonych w kościołach rzymsko-katolickich. W ten sposób kazania podnoszone są do znaczenia wydarzeń miejscowych i mają wpływ na szerszy ogół.

O święcenie niedziel we Włoszech.

Liga Katolicka Włoch przedsięwzięła akcję celem uniemożliwienia pracy w niedzielę. Wśród zawodowych organizacji kupieckich daje się zauważyć silne dążenie, by w niedzielę i święta wszelkie instytucje były zupełnie zamknięte. Katolicy kupcy z Modeny złożyli podesięcie swego miasta odpowiedni wniosek. Sekretariat katolickiego instytutu przy medjołańskim uniwersytecie Najśw. Serca Jezusowego zawiadomił ministerstwo korporacji, że tu i owdzie zbiorowe kontrakty pracy zawierają klauzulę o rekompensacie przez pracę niedzielną godzin, straconych dla przemysłu z powodu dni świątecznych. Zastrzeżenia te sprzeciwiają się faszystowskiej «Carta del Lavoro». Minister korporacji zwrócił uwagę syndykatu narodowego na ten fakt i prosił o rozważenie, czy nie możnaby godzin straconych dla pracy z powodu dni świątecznych w danym tygodniu, zastąpić, gdzie to jest konieczne, krótkim przedłużeniem czynności w dni powszednie danego okresu.

FRANCUSKIE ŚWIĘTO NARODOWE

W ubiegłą sobotę Francja święciła Quatorze Juillet. W ten dzień nikt nie pracuje; Jest on pamiątką zburzenia Bastylji, które dało początek rewolucji francuskiej. Jednak poza zwykłą defiladą wojska nie urząda się żadnych manifestacji narodowych. Całe święto polega raczej na wypoczynku i zabawie ludu. To też w ten dzień zapelnione są wszystkie teatry, kina, restauracje, bary i t. d. Bardzo często zwłaszcza po miastach urząda się zabawy na ulicach przystrojonych lampionami.

Największe zabawy urządzane są w Paryżu. W tym roku z powodu upałów a także dlatego że zbiegły się dwa dni wolne od pracy, niezliczone tłumy opuszczały Paryż, udając się na prowincję, aby zacerpnąć świeżego powietrza. Mimo to na ulicach przesuwały się fale rozbawionego ludu. Wieczorem w dzielnicach, w których miano rzucać ognie sztuczne zgromadziły się tłumy czekając z niecierpliwością, kiedy ukażą się pierwsze ognie.

narzędzi i maszyn rolniczych, a nawozów sztucznych — my oddamy a z procentem. Polakami tak czy tak zostaniemy, jak nasi bracia w Ameryce; biedacy tam poszli, tacy jak my, a gdy Polska powstała, to miliony dolarów dali — my też damy, jak będziemy na ziemi swojej.

Tylko jest jeszcze jedna rzecz: tradycja.

Z południowych Włoch wyemigrowali włosi, jeszcze przed kilkudziesięciu laty, do Argentyny, powlekli tam za sobą i tradycję. Oni w ojczyźnie swojej hodowali winną latorośl, dziś w Argentynie pełno winnic dawniej tam nieznanych. Nie idźmy, my Polacy uprawiać winnice, ani sadów oliwkowych, — myśmy wyrosli na łanach pszenicy i żyta, te uprawiamy jak nasi ojcowie, a będzie dobrze. Nie róbmy doświadczeń, róbmy to co już wiemy.

A więc kończąc wołam: Gromadą! Razem polskie kapitały, francuskie kapitały niech się złączą — my damy pracę, — oni będą mieli dobry procent od kapitału, a my własny dach nad głową i kawał ziemi. Skończy się nasza tułaczka «Za chlebem». I wilk będzie syty i owca cała.

... Ot parę myśli człowieka, który czyta dużo waszych listów, a choć pisać w interesie często wspominacie i o tem, co was boli. — Znam was, waszą niedolę — chciałbym wam pomóc — to też tych parę słów napisałem. Zastanówcie się, głębiej i krytyczniej obmyślcie tę sprawę i działajcie.

Stanisław Antoni Karpiński
(dyrektor Polionu).

Pamiętajmy o poległych

RODACY!

Za kilka miesięcy cała Polska obchodzić będzie uroczystości DZIESIĘCIOLECIE powrotu do niepodległości swojej. Każda, najmniejsza nawet wioska, przystroi się odświętnie, by przypomnieć sobie tę chwilę, kiedy to po długiej niewoli nanowo zaszmiały nad ojczyzną ziemią skrzydła BIAŁEGO ORŁA. W pierwszym rzędzie oczy i serca polaków zwrócić się w stronę Tych, co krwią i życiem potargali kajdany ciemnic. Nie wszyscy nasi bohaterzy spoczywają w oczyszczonych mogiłach, wielu z nich kryje ziemia narodu z nami zaprzyjaźnionego przy którego boku oni walczyli. Wobec nich mamy do spłacenia dług wdzięczności.

Chcąc uczcić ich pamięć, już przed kilku laty wystawiono skromny krzyż w miejscu, gdzie staczano najzaciętszy bój.

Obecnie, kiedy zbliża się 10-lecie istnienia Polski niepodległej, grono rodaków w porozumieniu z przedstawicielami rządu polskiego powzięło myśl wystawienia w miejsce krzyża, godnego naszych bohaterów pomnika. W tym celu zawiązał się komitet, do którego wchodzi obok najwyższych osobistości, przedstawicieli rządu polskiego i francuskiego wszystkie bez wyjątku organizacje polskie na emigracji wraz z całym wychodźstwem. Pomnik stanąć ma, o ile możliwości, jeszcze w miesiącu listopadzie. Na pokrycie kosztów niezbędny jest większy fundusz. Chociaż rząd polski wyznaczy pewną sumę, nie można władz naszych obciążać wszystkimi wydatkami. Apelujemy więc do wszystkich rodaków, którzy poczuwają się do obowiązku wdzięczności względem tych, co złożyli największą ofiarę na ołtarzu Ojczyzny, bo ofiarę życia swego, by według możliwości i środków, grosz swój dorzucili. Będzie to najpiękniejszy sposób uczczenia naszych bohaterów, zarazem najlepszy dowód łączności naszej z Matką-Ojczyzną.

Składki i ofiary prosimy składać w redakcjach pism polskich lub na ręce skarbnika. Adres: p. Roman Burzycki, Noyelles s. Lens 18, rue d'Harnes (P. d. C.).

Komitet wykonawczy

Krzyżewski prezes; Iliński (major) i Szatkowski — wiceprezesi; Rosiński; X. Garstecki — sekretarz; red. Kowol — zast. sekretarza; Burzycki — skarbnik; Komitet poprosił o przyjęcia protektoratu przedstawicieli władz polskich i francuskich z p. ambasadorem na czele; nazwiska zostaną podane po nadejściu odpowiedzi.

Aby do akcji budowy pomnika wciągnąć całą emigrację, postanowiono utworzyć szeroki komitet wykonawczy, do którego wejść mają wszyscy pp. konsulowie, wszystkie, bez różnicy, organizacje polskie, wreszcie przedstawiciele całej prasy polskiej na emigracji. Również skład tego komitetu zostanie podany w najbliższych dniach.

STATUTY CENTRALNEGO KOMITETU POLAKÓW WE FRANCJI

1) Wszystkim Komitetom Towarzystw Miejsowych we Francji oraz Zarządom Okręgowym podaje się do wiadomości, że statuty można nabyć po 75 ctm. u skarbnika Rady Wykonawczej C. K. P. p. Szymanowskiego, Hersin-Coupigny, 65, rue du General Mangin, 62.

Po egzemplarz okazowy (wysyłany bezpłatnie) należy zgłosić się do Sekretariatu R. W. C. K. P. L. Nawrocka, Lille St. Maurice, 35 rue du Chateau Nord.

2) Równocześnie Zarząd przypomina, że czas wypełnić kwestionariusze i deklaracje. Komitety, które dla braku adresu nie otrzymały kwestionariuszy, zechcą zgłosić się po nie do Sekretariatu R. W. C. K. P.

3) Komitetem Tow. Miejsowych podaje się do wiadomości, że sprzedaż obrazków z portretem Marszałka Piłsudskiego trwa nadal. Jeżeli obrazki się wyczerpały należy zwrócić się po nowy zapas do Sekretariatu R. W. C. K. P. Pieniądze za sprzedane znaczki należy zwrócić Prezesowi Okręgowemu, o ile Komitet od niego obrazki otrzymał, w przeciwnym razie wprost skarbnikowi, p. Szymanowskiemu.

4) Sekretariat R. W. C. K. P. posiada pewną ilość Kalendarzy Emigracyjnych, zawierających informacje pożyteczne dla wychodźstwa. Prezesi Komitetów Tow. Miejsowych należących do C. K. P. otrzymają kalendarz bezpłatnie po nadesłaniu 1.50 fr. na koszt przesyłki do Sekretariatu.

Zarząd Rady Wykonawczej Centralnego Komitetu Polaków we Francji.

ODEZWA W SPRAWIE KOLONIJ LETNICH DLA HARCERZY POLSKICH W PARYŻU.

Do Spółceństwa Polskiego!

Młoda drużyna harcerzy polskich w Paryżu zamierza w tym roku urządzić obóz harcerski. W tym obozie spędzą pożytecznie wakacyjny swój czas i wypoczną w zdrowej atmosferze dzieci polskich robotników - emigrantów.

Na ten cel potrzebne są fundusze, których Koło Przyjaciół dotychczas nie posiada. Musimy wyekwipować obóz, opłacić koszt przejazdu i pobytu w obozie. Zwracamy się po te fundusze do społeczeństwa polskiego ufni w jego szczodrość i poparcie, kiedy chodzi o cele wzniosłe. Troską serdeczną każdego obywatela jest przyszłość naszych dzieci — a wszystkich nas — przyszłość kraju.

Tę szczerą ideę kierowani niech nie zabraknie tych którzy przychy-

nią się choćby jaknajskromniejszą sumą do zrealizowania obozu dla Harcerzy Drużyny Harcerskiej w Paryżu im. Tadeusza Kościuszki.

Listę ofiar na ten cel i pieniądze należy nadsyłać na rachunek koła przyjaciół w Paryżu do B-ku S-k Zarobkowych w Poznaniu — oddział paryski 82, rue St. Lazare (9) Paris, lub na konto pocztowe B-ku (Cheques postaux) nr. 530-87 z nadmienieniem na mandacie — Koło Przyjaciół drużyny Harcerzy w Paryżu. Lista ofiarodawców będzie ogłoszona w pismach polskich we Francji.

NASZE ODPOWIEDZI

Nowak Jan: Proszę napisać do biura podróży «Polexpress» ogłoszenie w Polaku. Biuro to prędko, uczciwie i tanio umożliwi panu wyjazd do kraju.

Anna z depart. Oise: Pieniądze otrzymaliśmy, Prenumeratę ma pani opłaconą do 1.1.29 r. Za życzenia dziękujemy.

Gajewski Adam: Reklamowaliśmy. W tych dniach otrzyma pan odpowiedź.

Karpowicz Konstanty: Gazetę swoją ma pan opłaconą do 1.1.29. Za Zórzównę też ma pan opłaconą do 1.1.29. Mandat rozminął się w drodze z pieniędzmi. Życzymy powodzenia i dziękujemy za słowa uznania. Gazetę p. Żukównie stale wysyłamy.

Jakubowski Leon. W tym roku pielgrzymkę nie urządzamy. Lourdes nie jest we Włoszech, a we Francji w departamencie H-te Pyrenées.

Borowski Piotr. Proszę napisać do księgarni: Gebethner et Wolff, 123 boulevard St.-Germain i zapytać, czy taka gazeta wychodzi.

Zajac Franciszek. W sprawie pracy proszę napisać do Office Centrale de la Main d'Oeuvre Agricole, 8, rue d'Athènes, Paris.

Poszukiwanie.

Poszukuje się Kieleskiego Adama, który ma przebywać w Paryżu. Powyższy zostawił żonę i dziecko nieletnie bez środków do życia na jednej z ferm francuskich i tam znikł. Ktoby wiedział o miejscu jego pobytu, proszony jest podać dokładny adres Administracji Polaka 263 bis rue St. Honore, Paris I.

Michał Paruch poszukuje Antoninę Timofiejewicz. Ktoby wiedział o miejscu jej pobytu proszony jest podać adres do administracji.

Stanisław Bartkowiak, urodzony 8.IX. 1876 r. w Nowej Wsi Królewskiej, zamieszkały ostatnio w Calais, 45, rue d'Amont, wienien podać obecny swój adres Konsulatowi R. P. w Lille, w sprawie renty inwalidzkiej. Należy się powołać na nr. 33832.

Osoby, którym znane jest obecne miejsce pobytu robotnika Stawskiego Leona, ofiary wypadku przy pracy, zechcą wskazać jego adres Konsulatowi Generalnemu R. P. w Paryżu — 19, rue Alphonse de Neuville, XVIIIe.

Konsulat R. P. w Lille prosi osoby, znające miejsce zamieszkania górnik Radziwonina Michała, ofiary wypadku w kopalni Marles, o nadesłanie jego obecnego adresu Oddziałowi Prawnemu Konsulatu R. P. w Lille w powołaniu się na numer 41299.

Ostatni adres Radziwonina: Calonne Ricouart rue d'Artois 56.

PRENUMERATĘ ZAPŁACILI

Szafran Józef do 1.1.29; Gomółka Rozalja do 1.1.29; Różga Józef. Pieniądze otrzymaliśmy. Prenumeratę ma pan opłaconą do 1.7.28. Katechizm niezwłocznie wysłaliśmy. Widocznie zaginął na pocztę. Wysyłamy drugi egzemplarz. Pokwitowanie było umieszczone w Polaku, tylko pan przeoczył. Serdeczne pozdrowienia. Roszykiewicz J. do 1.10.28; Wróbel Anna do 1.11.28; Woźniak do 1.8.28; Lewandowski Andrzej do 1.1.29; Bonczak Antonina do 1.1.29; Celocha Jan do 1.2.29; Julja Kuchawiewska do 1.1.29; M-me Loupie do 1.1.29; Kamiński Marceł do 1.1.29; Kowalkiewicz (Isere) do 1.10.28; Andre Surome do 1.1.29; Margnier do 1.1.29; Chehirda Władysław do 1.10.28; Wyglądalski Jan 1.1.29; Ceśniak St. do 1.1.29; Cały Piotr do 1.1.29; Biegański Stefan do 1.1.29; Bachtłowski Józef do 1.1.29; Pawlik Aleksander do 1.7.29; Siostra Antoinette do 1.7.28; Górecki Roch do 1.7.28; Mołek Władysław do 1.11.28; Cisz Jan do 1.7.28; Bieda Ignacy na czerwiec 32 fr. Miętkiewski Jan do 1.12.28; Klimczak Franciszek do 1.12.28.

Sołtys Jan do 1.1.29; Zminka Nicolas do 1.10.28; Weyman Marjanna do 1.1.29; Valas Michał — prenumeratę pan opłacił od 1.3.28; do 1.8.28. Prosimy nadesłać jeszcze 10 fr., a będzie takowa uregulowana do 31.13.28 roku; M. l'abbé Appert do 1.1.29; M. d'Auber do 1.1.29; Ambroziak do 1.1.29; Arnoult do 1.1.29; Pater Józefina do 1.8.28. Prosimy nadesłać do końca roku jeszcze 10 fr.; Grabowski Kazimierz do 1.9.28; Gorczyn Jadwiga do 1.9.28; Błaszczynski Ludomir do 1.1.29; Michał Pomykaj do 1.1.29;

KALENDARZ

Lipiec ma 30 dni.

22 Niedziela 8 po Z. Św. Marji Magdaleny
23 Poniedziałek Apolinarego bp. m.
24 Wtorek Bł. Kingi Kr., Krystyny.
25 Środa Jakóba ap.
26 Czwartek Anny.
27 Piątek 7 braci śpiących.
28 Sobota Wiktora pap. m.

LECZNICA POLSKA W PARYZU

Urządzona według nowoczesnych wymagań nauki

90, rue Faubourg St.-Martin, tuż obok Gare de l'Est

Métro: Gare de l'Est lub Chateau d'Eau. — Liczne tramwaje i autobusy.

Diatermia, lampa kwarcowa, leczenie elektrycznością. Prześwietlanie promieniami Roentgena. CHOROBY WEWNĘTRZNE, REUMATYZM, HEMOROIDY i ŻYLAKI, NIEGOJĄCE SIĘ OWRZODZENIA, CHOROBY WENERYCZNE, tryper szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa. — CHOROBY KOBIECE. — Badanie krwi i moczu.

LECZNICA ODPOWIADA NIEZWŁOCZNIE NA ZAPYTANIE LISTOWNE

Godziny przyjęć: codzień od 9—8-ej wieczorem za wyjątkiem pory obiadowej (12-2), w niedziele i święta od g. 9—12 i od 2—4 po południu w piątek przyjęć nie ma.

Jeżeli nie możecie osobiście zgłosić się do lecznicy, napiszcie niezwłocznie a lecznica, posiadająca własną aptekę, wyśle wam natychmiast wszelkie żądane leki oraz artykuły higieniczne. Wszystkie wskazówki po przysłaniu znaczka pocztowego (50 ctm) bezpłatnie.

ADRESOWAĆ: LECZNICA POLSKA 90, rue du Faubourg St.-Martin — PARIS X.

DO CZYTELNIKÓW "POLAKA WE FRANCJI"

Zwracamy uwagę naszym czytelnikom, że wysyłamy mandaty na opłacenie prenumeraty do końca roku. Kto dotąd jeszcze nie opłacił, niech się pośpieszy, gdyż 1-go sierpnia wysyłkę pisma wstrzymamy tym, którzy nie uregulowali należności.

Przypominamy również, że w wypadku zmiany miejsca pobytu, należy niezwłocznie zawiadomić o tem Administrację Polaka, aby wysyłkę pisma wstrzymano. Za zmianę adresu należy nadesłać 1 fr. w znaczkach pocztowych.

KRAWIEC DAMSKI I MĘSKI

F. BARYŁA

8, rue Basfroi. PARYŻ (11) Métro: Bastille

od lat ubiera wykwintnie polską klientelę

Wykonuje garderobę wszelkiego rodzaju (na obstalunek)

Pierwszorządne materiały, dodatki i praca.

Ceny przystępne dla wszystkich,

A. BARYŁOVA

Wykonuje również po cenach przystępnych
PŁASZCZE, SUKNIE, BLUZKI I BIELIZNĘ.

Nr. Reg. Handlowego Seine 323-836.

ADWOKAT PRZYSIĘGŁY

przy Petersb. sędzie apel.

Jerzy LEWIŃSKI

5, rue Boudreau (przy Opéra) Paris (9e)

Métro: Opéra Tel. Central 94-37 — 94-66

przyjmuje od 10 do 12 i od 2 do 6 w niedziele od 10-12.

Sprawy karne, cywilne, handlowe i administracyjne. Obrona we wszystkich sądach p. adw. francusk. Pełnomocnictwa. Rozwody. Sprawy ślubne. Tłumaczenia Korespondencji w Polsce. Akta rejestralne. Spadki. Naturalizacja. Porady listowne i osobiste.

Lekarz specjalista

96, rue de Rivoli, 96. PARIS —

Métro: Chatelet

Najsukuteczniejsze środki przeciw chorobom wenerycznym mężczyzom i kobiet. Leczy prędko choroby krwi i skóry, syfilis, rzeżączkę. Prędkie leczenie żylaków i wrzodów. Własne laboratorium. Bardzo szybko leczy rozdzęcie żył. — Mówi po niemiecku.

Przyjmuje chorych codziennie od 9 do 12 i od 2 do 8, w niedziele od 9 do 12 w poł.

DENTYSTA-LEKARZ

E. M. SMULAR

z paryskiego fakult. medyczn.

Leczenie i usuwanie zębów według najnowszych systemów, bez bólu. Amerykańskie roboty. Złote korony, mostki. Elektryczne sposoby uspakajające ból i wzmacniające zęby i dziąsła. Dla niezamożnych — wielkie ustępstwa. W wielu wypadkach udzielamy swej zgody na płacenie należności w kilku ratach.

Codziennie od 9 rano do 7 1/2 wiecz. w niedziele do 1 poł.

48, rue de Dunkerque. PARIS

Métro: Gare du Nord, Barbès, Poissonnière. Telefon: Trudon, 42-79.

Polska LECZNICA

UNIVERSELLE

5, rue Euryale-Dehaynin, PARIS 19. (na parterze)

Métro: Jaurès. Tramwaje N° 29, 21, 51. Autobus M.

OPERACJE, CHOROBY PŁUC, SERCA, ŻOŁĄDKA, SKÓRNE WENERYCZNE, KOBIECE, USZU, GARDŁA I NOSA, PROMIENIE. LABORATORJUM NAJNOWSZE METODY LECZENIA NIEDAWNO ZOSTAŁ OTWARTY ODDZIAŁ DENTYSTYCZNY.

Przy klinice

b. Naczelnny Lekarz 30 p. Str. Kaniowskich
DOKTÓR POLSKI

Przy wypadkach przy pracy leczenia darmo.

Przyjęcia: w dniu powszednie od 10—12 i od 1—7 popołudniu.

Prócz tego wa wtorki i czwartki do 8 w. W niedziele od 9 — 12 rano.

Lekarz-Polak

Dr. Franciszek Brabander

b. ekstern. szpitali m. Paryża przyjmuje rano od 11 do 12 i po poł. od 3 do 6 w niedzielę od 10 tej rano
CHOROBY: WEWNĘTRZNE, SKÓRNE I DRÓG MOCZOWYCH

Ceny Specjalne dla Robotników

21, Boulevard Port-Royal 1 piętro na lewo (Métro Vavin)

Uwaga: 21, nie 21 bis. Tél. Gobelins, 51-07.

DOSTARCZAM DO FRANCJI TANIE CZESKIE PIERZE

BENEDIKT SACHSEL

Lobzy Nr. 346 u Pilzen

CZECHY

(République Tchécoslovaque)

kilogram białego darte go 30 fr., lepszego 40 i 50 fr.; miękkiego jak kwap 65 i 75 fr.; najlepszego 90 fr. — Ceny we frankach francuskich Wysyła bezpłatnie i bez cla za liczką pocztową. Opakowanie się nie wlicza. Wymieniam i odbieram napowrót. — Próbką darmo. — Paczki z Czech do Francji są około 14 dni w drodze.

KLINIKA POLSKA

Spodziewamy się twierdzą ci, którzy mają wiarę, gdyż wiara daje nadzieję a w nadziei itkwi największa moc.

Zwracajcie się do nas ze wszystkimi chorobami, a wyleczymy was.

ALE NIE ZWLEKAJCIE !

bo wiedzieć musicie, że miliony szkodliwych bakterji gnieździ się nawet w zdrowym naszym organizmie a przy najmniejszej chorobie one się mnożą i grożą naszemu zdrowiu.

W naszej KLINICE są lekarze specjaliści dla wszystkich chorób, jako to:

kobiece, wewnętrzne, dziecięce, skórne, weneryczne, oczne, uszne, gardłowe nosowe.

Są specjalne pokoje dla operowanych w naszej Klinice. Operacyj dokonyują profesorowie paryskich i polskich Uniwersytetów.

Klinika posiada GABINET DENTYSTYCZNY zaopatrzony w najnowsze urządzenia techniczne: leczy się chore zęby, wstawia się plombę, nowe zęby złote i białe, koronki i mostki.

Dla robotników znaczne ustępstwo i dogodne warunki.

KLINIKA znajduje się :

62, rue de la Rochefoucauld (róg rue Pigalle)

Métro: PIGALLE

Przyjęcia codziennie od godz. 10-12 i od 2-9 wieczór.

W niedziele i święta od 10-12 i od 2-4 ppl.

Najstarszy polski sklep

założony w roku 1909

Bizuterji Zegarków i

Instrumentów

Muzycznych

ARMAND

POLECA RODAKOM :

Zegarek doskonale chodzący z 5-letnią gwarancją stalowy lub niklowy.....	55 fr.
Zegarek, czarny lub niklowy, 15 rubinów ..	75 fr.
Zegarek <i>nakręcany co 8 dni</i> , czarny lub niklowy.....	95 fr.
Zegarek firmy <i>Lip</i> czarny lub niklowy, mechanizm <i>ancres</i> 15 rubinów	145 fr.
Zegarek, srebrny, mechanizm zbardzo staranny	125 fr.
Zegarek, damski, czarny lub niklowy.....	75 fr.
Zegarek, damski, srebrny, bardzo ładny.....	95 fr.
Zegarek, srebrny, płaski, bardzo elegancki mechanizm <i>ancres</i> , 15 rubinów	165 fr.
633 Budziki	48 — 38 — 30 fr.
235 Harmonje w najlepszym gatunku, 10 tonów, 4 basy — 31 tonów, 12 basów 425 fr. 21 tonów, 8 basów.....	150 fr. 325 fr.
248 Harmonijki ustne, Koncertowe, 64 tony. 26 fr. 80 tonów.....	36 fr.
342 Fonografy.....	325 fr. 375 fr. 425 fr.
457 Skrzypce w dobrym gatunku, w pudle 300 fr. 235 fr.	285 fr.
304 Przyrząd do ostrzenia brzytwy w futerałach.....	6 fr. 10 fr.
317 Brzytwy w doskonałym gatunku.....	20 fr. 24 fr. 30 fr.
412 Grzeblenie z prawdziwego rogu, mocne..	7 fr. 0 fr. 12 fr.
447 Szczotki do włosów.....	10 fr. 12 fr. 14 fr.
502 Lusterka w niklowych ramach.....	18 fr.
201 Mydło do golenia w metalowym futerałach.....	4 fr.
907 Szyzoryk 2 ostrza i korkociąg, cały stalowy..	8 fr. 12 fr.
612 Maszynka do strzyżenia włosów	40 fr. 55 fr.
Pędzle do golenia w doskonałym gatunku 6 fr. 9 fr.	12 fr.
Blindy do włosów.....	4 fr. 6 fr.

Do każdego zegarka dołączony jest dla czytelników POLAKA WE FRANCJI ładny łańcuszek bezpłatnie. Wysyła się po otrzymaniu przekazu pocztowego mandatu-pocztę, który nadesłać należy pod adresem :

Powyzszy adres można wyciąć i nakleić na kopertę. — Opakowanie i przesyłka bezpłatnie. — Jeżeli macie trudności z wysyłką pieniężny to napiszcie do nas nadmienając jaką nam sumę przelać chcemy a dostarczymy wam gotowy przekaz pocztowy który wystarczy oddać na pocztę i wpłacić wymienioną kwotę.

Katalogi wysyłamy bezpłatnie

ARMAND

**4, rue des Archives
PARIS (4e)**

Dr. RYPKO i dawn. Dr. VIALARD

POLSCY DOKTORZY SPECJALIŚCI

17, RUE RÉAUMUR, PARIS

Métro: Réaumur-Sébastopol lub Arts et Métiers lub Temple lub République w pobliżu głównych dworców kolejowych.

Nowe i radykalne sposoby leczenia elektrycznością, serum zastrzykami, Choroby weneryczne i dróg moczowych : Syfilis. Tryper Szankier. Choroby krwi, skórne, niemoc płciowa. Choroby nerwów, serca, płucne, żołądka i brzuszne. Bóle i reumatyzmy, Badanie krwi. Mocz, Ropy i t. p.

Codziennie od 9 rano do 9 wiecz, w niedziele od 8 rano do 3 ppl. Dla robotników i urzędników Mówi się po polsku, francusku, niemiecku, ceny zniżone.

LECZNICA POLSKA

18, rue Malher. — PARIS-4^e.

DIATERJA. DARSONWALIZACJA, LAMPA KWARCOWA (Górskie słońce) Prześwietlanie promieniami RÖNTGENA

CHOROBY WEWNĘTRZNE : płuc, serca, narządów trawienia, reumatyzm, hemoroidy, żylaki

CHOROBY WENERYCZNE I DRÓG MOCZOWYCH ; tryper, szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa

CHOROBY SKÓRY

CHOROBY KOBIECE I AKUSZERJA

Wszelkie operacje w najdogodniejszych warunkach

Dla bezrobotnych znaczne ulgi

BADANIE KRWI I MOCZU

Przyjęcie codziennie od 9 rano do 8 w. W niedziele od godz. 9—12.

18, r. Malher, Paris (4e) w bramie 1-ep.

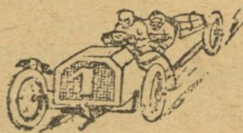
Métro : St-Paul. Tel. : Arch. 45-33.

Pierwsza polska szkoła

**SAMOCHODOWA
im. Hallera**

**35, rue Boissy-d'Anglas
w podwórzu dom 9 1-sze
piętro. — PARIS-8e**

(metr. i Nord-Sud: Madeleine. —
Autobus AC od dworca Gare du Nord.)

Tylko dyplom naszej szkoły która jednocześnie daje wam prawo do wolnej jazdy po całej Francji a nawet całej Europie i w kraju. może Wam ułatwić do otrzymania dobrej posady.

Nasza szkoła wyucza Was w 14 dn. kursu jazdy i mechaniki wraz z przejściem egzaminu i otrzymaniem dyplomu szofera mechanika.

Cały kurs kosztuje 250 fr.

UWAGA : Uczniom, którzy nie mogą zaraz przyjechać, tym wysyłamy pocztą kurs lekcji teoretycznych. Ci zaś po zaznajomieniu się z tym kursem przyjeżdżają na lekcje praktyczne. Uczniom po zdaniu egzaminu w naszej szkole na Szofera-Mechanika często dajemy posady we Francji i w Polsce polepszając ich byt.

Znajomość jęz. francuskiego nie obowiązuje. Przyjeżdżnym z prowincji, rekomendujemy mieszkanie, od 20 do 25 fr. na tydzień. Informacje wysyłamy bezpłatnie.

Zapisy codziennie od 9-aj do 7i pół. w niedziele od 9-5 wieczorem.

CHORZY! Laboratoire SYLKA
1, rue de Provence, PARIS

LEKARZ POLSKI (medycyna ogólna, spec. chor. dróg moczowych). Godziny przyjęć: codziennie od 10-12 g. i od 20-22 godz. W niedziele i święta tylko od 10-12 g. Wizyta 15 fr.

LEKARKA POLSKA (medycyna ogólna kobiet i dzieci) przyjmuje we środy i piątki od 20-22 g. w niedzielę i św. od 10-12 g.

(metro : Le Pelletier).

Bezpłatne porady listowne dot. różnych chorób; bezpłatne wykonywanie analizy uryny. Ekspedycja lekarstw, przyrządzonych pod ścisłą kontrolą polskiego Lekarza.

SYFILIS, lekarstwa, 30 fr.; Lek. oczyszczające krew, 12 fr. 50; ZATWARDZENIE, 3 wieczki, 12 fr. 50; Bezsenność nerwy, 12 fr. 50; GRYPA, BRONCHITE, KASZEL, 15 fr.; Syrop wzmacniający (dzieci), 18 fr.; ZATWARDZENIE, syrop, 15 fr.; UPŁAWY BIAŁE, świeczki, 20 fr.; PERYODY bolesne, zatr. 35 fr.; EGZEMA, maść, 12 fr. 50; ANEMIA, osłabienie, 15 fr.; HEMOROIDY, 25 fr.; REUMATYZM, 16 fr. 80; Bóle gardła, 15 fr.; Syrop od kaszlu, 14 fr.; CHOROBY KOBIECE: MENSTR. NIEREGULARNA, 15 fr.; Proszek do przepluk. 16 fr.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY « POLEXPRESS »

22, Boulevard des Italiens, PARIS (IXe)

Specjalne pociągi Pośpieszne po cenach bardzo znizonych dla wychodźców
polskich, powracających do kraju.

BILETY DO WIĘKSZYCH MIAST W POLSCE, do KTÓRYCH BAGAŻ
JEST EKSPEDJOWANY BEZPOŚREDNIO

Najbliższy pociąg specjalny odchodzi

Z PARYŻA, dn. 26 LIPCA

z LILLE dn. 27 LIPCA

Na dworcu stawić się należy.

W PARYŻU, Gare du Nord, dn. 26

W LILLE, Gare du Nord, dn. 27

o godz. 8-j wieczór

o godz. 2-j w nocy

DZIECI DO LAT 4 MAJĄ PRZEJAZD BEZPŁATNY

BILETY BĘDĄ SPRZEDAWANE DO 23 LIPCA WIECZÓR

CENY BARDZO ZNIŻONE

(zgodnie z taryfą podaną
w poprzednich ogłoszeniach)

ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA

ZGŁASZAJCIE SIĘ BEZZWŁOZNIE DO

MARLES-LES-MINES,
NEUX-LES-MINES
SALLAUMINES
DOUAI,
DOUAI,
LA MADELEINE-lez-LILLE,
BILLY-MONTIGNY,
VALENCIENNES,
BARLIN,
BRUAY-en-ARTOIS,
SALLAUMINES,
LENS,
LENS,
OIGNIES.
LILLE,
PARIS

M. DEFONTE, 21, rue Pasteur
M. PUDŁOWSKI, 254, rue Nationale
M. PUDŁOWSKI, rue Nationale, près Cinéma Olympia
INTER-BOURSE, 1, rue Saint-Thomas
KSIĄŻNICA OŚWIATOWA, 57, rue Saint-Jacques
KSIĄŻNICA OŚWIATOWA, 20, avenue Foubert
LIBRAIRIE POLONAISE, 127, rue Nationale
Mme BIANCHI, 5, place de Tournai
P. KRYSIAK, rue Ferrer
P. KRYSIAK, 117, rue de la République
M. SCHMITT, rue Nationale
M. MAGROWICZ, Hôtel Polonais, 24, rue de la Gare
POLSKIE BIURO INFORMACYJNE, 27, rue de la Paix.
Mme MAKOWIECKA, Café Polonais, rue du Moulin
AGENCE LUBIN, 21, rue Faidherbe,
« POLEXPRESS », 22, boulevard des Italiens.

PO WYMIANĘ KWITÓW (BONÓW) na BILETY KOLEJOWE

WSZYSCY WYJEŻDŻAJĄCY Z LILLE zgłosić się winni do AGENCE LUBIN
21, rue Faidherbe, LILLE

WSZYSCY WYJEŻDŻAJĄCY Z PARYŻA zgłosić się winni do « POLEXPRESS »

dn. 26 LIPCA
od 9 do 6-j

22, boulevard des Italiens, PARIS (IXe)

Stosownie do przepisów kolejowych każdy pasażer ma prawo zabrania do wagonu
nie więcej niż 2 walizek ręcznych.

UWAGA: PRZED NABYCIEM BILETU SPRAWDZIĆ NALEŻY CZY POSIADANY PRZEZ
INTERESOWANEGO PASZPORT JEST WAŻNY NA WYJAZD DO POLSKI. JEŻELI PASZ-
PORT JEST PRZEDAWNIONY, INTERESOWANY WINIEN ZWRÓCIĆ SIĘ BEZZWŁO-
CZNIE DO WŁAŚCIWEGO KONSULATU POLSKIEGO, ZAZNACZAJĄC WYRAŹNIE, ŻE
MA ZAMIAR WYJECHAĆ SPECJALNYM POCIĄGIEM, ORGANIZOWANYM PRZEZ
« POLEXPRESS ».